

Méhészeti Közlöny

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó közlemények
a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez
czimzendők.
(Ó-vár, Bástyautoza 9. sz.)

Rendes tagok 2 frt, külső tagok 1 frtot fizetnek.
a „Méhészeti Közlöny“-t és „Erdélyi Gazda“-t
ingyen kapják.

Az erdélyrészi méhész-egylet közgyűlése.

(Tartatott 1890. Január 26-án.)

A gyűlést Bodor László I-ső alelnök vezette; jelen voltak az egyleti tisztségviselők közül Szentgyörgyi Lajos főtitkár, Gebhardt Döme pénztárnok Zarándi Knöpfler Károly, Hory Béla, Turcsányi Gyula, Csiki J. József, Wieder József választmányi tagok és számosan a rendes tagok közül.

Alelnök a következő beszéddel nyitotta meg a gyűlést:

Tisztelt közgyűlés! — Nehány hó mulva már átlépi egyletünk megalakulásának első évtizedét.

Csak egy pillanat ez, az idő végtelenségében s igen rövid egy let életében, melynek alapja sok emberöltő számára van letéve; de elég hosszú az emberi véges erők küzdelmeiben, munkásságában.

Soraink között vannak még azok a veteránok, a kik megkezdték a munkát s pihenőt nem tartva, folytatták mostanig. Jól tudják Önök, hogy e hosszú idő alatt, nem egy beszámoló hangzott el e helyről, melyben a biztatás és bátorítás mellett, nem volt leplezhető az a komoly aggodalom se, ha vajjon nem ingatja-e meg alapunkat az idők viszontagsága; ha vajjon a munkára serkentő lelkesedés mellett, birhatjuk-e állandóan mindama eszközöket, melyek ép oly szükségesek az eszmék termékenyítésében, mint a földművelőnek az eke és borona, hogy a csiraképes mag termékeny talajba juthasson.

Ma már azonban csak úgy tekintünk vissza a mult idők nehéz

küzdelseire, a mint az elvonult vihar után tekintünk a természet ölébe, hol, a felhőtlen ég alatt, mindenfelé új élet virul.

Ha visszapillantunk egyletünk mult évi működésére: önbizakodás nélkül mondhatjuk el, hogy gazdag aratásunk volt

A később Önök elé terjesztendő számadatok alapján meg fogunk győződni arról, hogy egyletünk életében oly forduló ponthoz jutottunk, a hol a legszebb remények kilátása nyílt meg előttünk. Ez okon, meljözve a részletezéseket: csak általánosságban emelem ki, hogy egyletünk vagyoni viszonyait sikerült teljesen rendeznünk s így, beteljesült egyik régi s talán a legfőbb óhajtásunk, hogy megszerezzük, társadalmi uton, a czélt biztosító legfontosabb eszközt, mely nem csak függetlenségünknek, hanem a szabad működésnek is alapja. Megértük, hogy költségelőirányzatunkban, a bevétel és kiadás, nemcsak egyensúlyba hozatott, hanem már megtakarítás is mutatkozik, mely a tartalék-tőkét fogja gyarapítani s miután gondoskodni fogunk, hogy az előirányzat minden tétele pontosan betartassék: ez évet már jelentékeny pénzmaradvánnyal fogjuk bezárni.

Ama másik törekvésünök, hogy a haza s különösen pedig az erdélyi részek minél több pontjain méhészkörök létesíttessenek, melyek mindmegannyi kiindulási pontjai legyenek a méhészeti eszmék terjesztésének -- a mult évben szintén eredményes volt, a mennyiben, lelkes ügybarátok fáradozása mellett, sikerült megalakítani Szamosujvárt ismét egy méhészkört. E kör nyolczadik már az országban, melyek minde-nike, lelkesedéssel hirdeti az igét.

A felolvasó estélyek megtartásával, a mult évben is alkalmat nyújtottunk, hogy a méhészet kedvelői, különösen a nemes ifjuság, az elmélet és gyakorlat terén ösmereteket szerezzen, hogy annak idejében ne csak a saját hasznunkra értékesítsék, hanem mások előtt is buzdító példát mutassanak. Hogy ez iránybani fáradozásunk nem maradt eredmény nélkül: bizonyítja az az általános érdeklődés, melyet e tekintetben sikerült fölkeltenünk.

A méz és méhészeti termények értékesítésének fontos kérdésében mindent elkövettünk, hogy a méhészközönség egyik régi óhajtását elvégre megoldásra vezessük. Nemesak a Budapesten tartott szaktanácskozásra küldött képviselő által, hanem szakközlönyünk utján is, sürget-tük e kérdés megoldását, valamint a külföldi vámsorompó megnyitását méhészeti terményeink előtt, mely, egy idő óta ugyszólva zárva van előttünk.

Pályadíjak kitűzésével igyekeztünk, fontosabb méhészeti kérdések megoldását könnyebbé tenni; sürgettük a méhészeti védtörvény megalkotását, melynek hiánya naponta inkább érezhető; egy szóval: résztvettünk minden, a méhészeti érdekek támogatására hivatott actioban, melyekben, méhésztársaink telyes és odaadó támogatását birván: reményünk lehet, hogy az eddig még megoldatlan kérdések is, a lehető legjobb megoldást fognak nyerni.

De míg egyfelől fölemlítem egyletünk mult évi működéséből eme kiemelkedő mozzanatok: fájdalomosan kell megemlékeznem az egyletünket ért veszteségekről is.

A mult évben ragadta ki soraink közül a halál Balázs Endre tagtársunkat és választmányi tagot. Buzgó kartársat, és önzetlen, derék barátot veszítettünk benne. Úrt hagyott maga után azon a helyen, a melyet elfoglalt mint egyleti tag és sajtó sebet a baráti keblekben.

Ez évben veszítettük el Bergner Miksa borszéki méhésztársunkat is, ki szintén érdemeket szerzett a méhészet terén.

Nyugodjanak békében!

Ezzel bevégezvén rövid visszapillantásomat: a gyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

Ezután felolvastatott a pénztárvizsgáló bizottságnak a következő jelentése: Mélyen tisztelt közgyűlés! Folyó jan. hó 7-én tartott választmányi ülés megbízásából, egy! pénztáros Ngs. Gebhardt Döme ur által vezet 1889. évi számadást megvizsgálván, — s illetve összehasonlítván a pénztári naplókönyvvel a bevételi és kiadási okmányiratokat, — azt teljesen rendben és korrektül vezetetten találtuk: végeredményében következőképp konstatáljuk:

Összes bevétel az 1889. évről . . .	749 frt 35 kr.
„ kiadás „ „ „ . . .	692 frt 17 kr.
készpénz maradék . . .	57 frt 18 kr.
melyhez még jár az egyleti takarékpénztári könyvecskében . . .	4 frt 93 kr.
s így együtt . . .	62 frt 11 kr.

A részletekre nézve a pénztárnok kimutatása ad teljes fölvilágosítást. Jelentésünket avval a tiszteletteljes ajánlattal terjesztjük a tisztelt közgyűlés elé, hogy nagyérdemü pénztárosunknak lelkiismeretes és ernyedetlen buzgalmaért a tisztelt közgyűlés fejezze ki köszönetét, — fölmentvén őt — a főnnhagyandók fönn tartásával az 1889. évi számadások terhe alól. Kolozsvárt, 1890. jan. 25. H o r y Béla, S z e n t - g y ö r g y i Lajos, W i e d e r József, fölkért bizottsági tagyk.

Következett Szentgyörgyi Lajos főtitkár terjedelmes jelentése egyletünk 1889-ik évi működéséről, mely mindvégig teljes mérvben leköti a közgyűlés figyelmét.

Az érdekes jelentésből, közöljük az alábbiakat.

Tisztelt közgyűlés! A midőn egyletünk ig. választmányának mult évi működéséről óhajtjuk tájékoztatni e közgyűlésen megjelent igen tisztelt társainkat, lelkes ügyfeleinket, legyen szabad mindenekelőtt őszinte örömről nyilvánítani a fölött, miszerint egyletünk ügyei a már lefolyt 9 év alatt minél fokozottabb-fokozottabb mérvben eredményezték a sikert, a szemmel látható és kézzel fogható emelkedést, haladást.

Igen, tizedik éve már, hogy néhány lelkes ügyfelünk buzgalma, minden nehézségeket leküzdeni bíró lankadatlan kitartása kimondta a „legyen“ t és lett világ, méhész-világ e hazarészben is s a mint előbb jelzők, ment a dolog gyorsan-gyorsan, mint a gondolat, terjedt a melegítő láng hatalmasan, óriási léptekkel. De nem akarjuk e helyen történeti adai még azonban mindig zsenének mondható egyletünk 9 évi főállásának; nem akarjuk felsorolni azon lelkes társak neveit, kik ennek bölcsőjét ringatták, a szájalomra méltó ügyet keblükre ölelték, — elhagyatottságában istápolni siettek; mert hisz ha ebbe elegyednénk, nem volnánk képesek megszabadulni s illetve visszatartóztatni magunkat attól, hogy egyletünk megteremtőinek szerénységét kissé túl ne licitáljuk.

Igy akarta ezt a Gondviselés, — s e tudatban teljesen megnyugszunk; annyival is inkább, mert egyleti ügyeink intézőit akként szemelte ki a jó sors, hogy azok mindannyian, ngyszólva versenyezve munkáltak s munkálnak ma is azon, hogy melyik okozzon a másik társának több örömet, meglelégedést s így, a közös szent ügynek előmenetelt.

Nem volt és hála Istennek ma sincs ez egyletnek sem előjárói, sem egyszerű tagjai közt még csak árnyéka is a személyes versengésnek; de volt és van az őszinte versenynek, bizalmas segédkezésnek, a melyek következtében hatványosan mozdított és mozdittatik elő folyvást az egyletnek fölvirulása, gyümölcsözővé tétele. S pedig végzetlen fájdalma egyletünknek, már mindjárt két éve, hogy hiányzik mozgó ereink legfőbbike, biztatója, utmutatója; kiesett kezéből a vezénybot annak, a kinek szavára oly kész örömet hallgatánk, — elnémult az ajk, mely oly varázs-erővel birt, ha fölnyilt.

Igen, két éve lesz mindjárt, hogy egyletünk gyászolja azt a nagy

csapást, a mely boldog emlékü elnökünk br. Bánffy Dániel ur ő excellentiájának 1888 ápril 29-én történt elvesztésével egyletünket sujtotta.

Üresen áll ma is széke s habár nem egyszer lett volna szükségünk egy, mindannyiunk fölött álló, szellem böles tanácsára: üresen hagytuk azt, éppen ez mai napig, hogy kisirhassuk magunkat, méltóképpen meggyászoljuk e kimondhatatlan veszteségünket. Üresen áll a szék, de tele van s éppen azért van tele, még ma is gyásszal, fájdalommal szivünk, hogy földi részével az ő megdicsőült szelleme szállt el abból. Egy magas sejtelen biztatja azonban igen tisztelt közgyűlés ig. választmányunkat s e sejtelmünk az, hogy e fölöttünk folyvást örökdő szellem már ma visszazáll a két éven keresztül üresen tartott székbe, s mi boldogan, fölfrissült, megújult lelkerültséggel folytatjuk munkálkodásunkat tovább, tovább.

Valósággal az egyleti munkás tényezők szerencsés összeállításának köszönhető, hogy visszatekintésünk e pillanatában, önérzettel mondhatjuk el, hogy munkánkon, árvaságunk daczára is, Isten áldása volt. Hogy mi munkát végzénk a lefolyt 9 évi cyklusban, arról időről-időre jelt kívántunk adni s adtunk is öt év lefolyása alatt, — mint hivatalos lapunkban — az Erd. Gazdában, — 1886 áprilise, tehát már szinte négy esztendő óta, saját egyleti „Méh. közlöny“-ünkben. S meg vagyunk győződve affelől, hogy tisztelt társaink ezt a mi munkásságunkhoz hasonló érdeklődéssel kísérték; s kísérhették is annyival inkább, mert annak csaknem minden mozzanatát igyekeztünk lapunkban nyilvánossá — s a mennyiben csekély erőnktől telt, tanulságossá is tenni. Hogy azonban, minden jó és nagyobb horderővel bíró ügy csak idővel gyarapszik és tökéletesül: ennek bizonyosága éppen e mi ügyünk; — mert ha igen tisztelt közgyűlés — össeehasonlitjuk első éveinket ez utóbbi 3-4-gyel s különösen evvel, a melyről szerencsések vagyunk beszámolni, — a midőn már t. i. szakközlönnnyel is rendelkezünk, — úgy találjuk, hogy ez volt koronája mindannyinak, a mennyiben t. i. az ez évben eszközölt munkálkodásunk ugy szellemi, mint anyagi tekintetben sokszorosan fölülmulja amazokét. Mert az első időkben — 1885. Jan. 23-ig — csak innen hazulról osztogatta, osztogathatta ig. választmányunk áldásos utasításait, de e nap óta — jan. 23. — a melyen most is legelső sorban virágzó udvarhelymegyei körünket Sz.-Keresztur központtal megalakítottuk, csak amugy ömlött az áldás; köralakulás köralakulást ért, ugy, hogy ma már, az 1880. decz. 26-án — karácson második napján — életre hívott egyesületünk 8 vidéki kört ölel-

het anyai keblére s illetőleg 8 munkás karral gazdagodva, halad elébb-elébb. Igennagy mérvben emelte tagtársaink szaporulatát s egyáltalán az egyletünk iránt való érdeklődést lapunknak az Erdélyi Gazdával történt egyesítése s illetve az a körülmény, hogy havi folyóiratból, kéthetessé változtattuk annak megjelenését.

Egyleti közlönyünket a lefolyt évben — tehát megindítása óta — folyvást Bodor László egyl. I-ső alelnökünk szerkesztette, igen nagy gonddal s kiváló tapintattal; s egyáltalában vezette s elnök hiányában — hogy úgy szóljunk — kormányozta az összes egyleti ügyeket egész odaadással, lelkesültséggel — s páratlan kollegiális egyetértésben — kiváló sikerrel. S ha valkit jól végzett, de azonban megfizetett munkálkodása mellett is, jutalomban, elismerésben részesít a világ: úgy bizonyonnyal olyan ingyen munkás, — de pénzzel, látható kincscsel meg nem fizethető lelkes egyéniség, mint Bodor László egyl. I-ső alelnök, elnök-helyettes és lapszerkesztő, méltó az egylet teljes elismerésére, hálájára. S úgy vagyunk meggyőződve, hogy a midőn ez elismerésünket, itt a közgyűlés előtt tolmácsoljuk, egyetért velünk a tisztelt közgyűlés, ha jegyzőkönyvileg is neki elismerő, hálás köszönetünket nyilvánítjuk s az ég urától áldást kérünk továbbra is úgy magán családi, mint a közpályán — évek hosszú során keresztül teljesített és még teljesítendő munkálkodására.

Éljen soká övéinek boldogítására és közügyeinknek előbb vitelére.

Az éljenzést méltán kiérdemelt I-ső alelnök-szerkesztő barátunknak kiváló munkástársaképp kell fölemlitünk azonnal az egyesület érdemes pénztárosát, Gebhardt Döme nyug. posta-távirda főnököt, a ki igazi rendben tartja az egylet pénzügyeit s ezzel kapcsolatos egyleti tagok ügyét. Méltóan kiérdemli a közgyűlés elismerő köszönetét. Szintén őszinte elismeréssel kell adóznunk gyakorlati ügyeink vezetéséért Albu József II-ik (igazgató) alelnök barátunknak, a ki odaadó buzgalomból, ügyszeretetéből folyólag vette vállaira s vitte eleitől fogva a mai napig, azt a nem kis figyelembe veendő terhet, a melyet az egyleti méhes kezelése okoz s viszi bizonyonnyal tovább is, ha a Mindenható az ő, ránk nézve is drága életét — a mely éppen e percekben van a kétséges kimeneteli kór által veszélyeztetve — megőrzi mindnyájunk lelki örömére.

Egyletünk igazgató választmánya a lefolyt évben, Bodor L. I-ső alelnök vezetése mellett, 7 reudes és 4 rendkívüli s illetve elnökségi ülést tartott s ezeken 265 határozatot hozott. Elintézetlenül maradt

ügy nincs, ha csak annak nem tekintjük néhány hátralékos tagjainkat, a kik évdijaik behajtása tekintetében a legvégső lépésekig engedik magukat hurczoltatni. De erre is megtétetett a végső lépés az által, hogy az ily tagoknak a lap beszüntetését elhatározta s ugy a hátralékok szabályszerű exequalását is.

A választmányi ülések s más, ugyszólva mindennapi ténykedésen kívül, hűen a megelőző évekhez, a mult évben is megtartattak téli méh. estélyeink, melyeken a fiatalság — és pedig különösen az únit. lelkészjelölt, k.-monostori gazdász és tanítóképző intézeti lelkes ifju nemzedék vett folyton tartó meleg érdeklődés mellett részt.

Legyenek üdvözölve e helyen is komoly, elhatározó törekvéseikért, — jövődöeli dolgaikat e tekintetben is teljesen felfogni bíró lelkes igyekezetükért!

S fogadják azon társaink is, kik sikeres előadásaiikkal ez estélyeken közreműködtek, őszinte szives köszönetünket. Téli estélyezéseink teljes sikere tekintetéből nyitva állott tavasztól őszig házsongárdi mintateleptünk s kész volt szolgálatára az oda jövő tanulni vágyóknak Albu igazgatóuk — a kinek följegyzései szerint egy pár százan fordultak meg az érdeklődők és igyekeztek elsajátítani mesterségünket.

Vidéki köreink létesítése tekintetében is áldásos volt évi munkálkodásunk, — egy oly körrel gazdagittatván egyesületünk, a derék „Szamosújvári körrel“, mely már megalakulásában imponálólag léphet föl, hogy fényt és világot szórjon egy-egy, saját ügyét kevésbé fölfogni bíró vidéki társára.

Jól esik lelkünknek, ha e helyen is őszinte köszönetet mondhatunk a lelkes megalakítóknak — s azok közt legelső sorban éppen a köztünk levő legelismerésméltóbb társaknak, Voith Gergely köri igazgatótanár és Páll Kristóf köri pénztáros-méhészstanár barátainknak, kiké az érdem s övék legyen elismerésünk is!

Különös elismeréssel kell adóznunk még más köreink felett Pálfi Lajos kereszturköri igazgatótanárnak, ki kezdet óta (1885) kiváló buzgalmat és munkásságot fejt ki a maga nagy területén.

Az alapszabályok értelmében ez évben is megcsináltuk tagdíjainkkal rendben levő egyleti tagjaink közt a kisorsolást, mely szerint, mintegy 30 frt értékben 60-on részesültek a nyerés szerencséjében.

Miniszteri tanácsos Németh Imre őméltósága méltató figyelme folytán résztvett egyesületünk — Szentgyörgyi egyleti titkár személyében, okt. 24. napjain az állandó méh. árucarnok létesítése tekin-

tetéből összehívott szakértők országos értekezletén; s szintén említett titkár képviselőjében a Szamosújvári kör megalakításánál, mely mindkét alkalomnál egyesületünk ig. vál.-nak igazi törekvése, kedvezőképp érvényesített. Az elsőnél nagy részben előljáráságunk óhajtásai, az utóbbinál pedig minden igazi méhészt őszinte nézete és vágya emeltetvén az elégteltség legmagasabb fokára.

Az egyleti méhészkedés anyagi oldaláról kevésbé nyilatkozhatunk kedvezőleg; mert egyáltalában sem raj, sem mész, — a mely abnormis állapotban különben hazarészünk s illetve egyleti területünk más vidékei is bővíbőn osztoztak. Annyiban azonban, még sem kétségbeejtő a baj, hogy mész állományunk — ha szaporulatot s 3—4 mázsa pergetett s vagy 40 keret méznél többet nem is tüntethet föl, de 60—70 közt betelelt családaink szép reménnyel biztatnak jövőre nézve.

A mi az egyleti szellemi, közlekedési működés legcsalhatatlanabb tükröképp tekinthető s legméltóbbkép beszél az egyleti élet lüktetéséről, — az legfőképp abban a ténykedésben kulminál, a melyet közvetlen levelezéseik által eszközöltek előljáráságunk tagjai.

Igy például a főtitkári levelezések a lefolyt évben 785-re rugtak, Gebhardt egyl. pénztároséi 178 ra, Bodor László I-ső alelnöké 163-ra, Albu József ig. alelnöké 37-re; összesen 1163 levél általtörtént érintkezés a tagokkal, az egyleti közlöny 1—24 számán kívül.

Nem lehet csodálni tehát, hogy ha megbolydulva érezzük a méhészkedésre vágyó világot s ha naponként nem egyszer 8—10 s még több kérés s illetve megkeresés is vár asztalunkon elintézésre — s tesszük is szives készséggel, a mig erőnket, munkakedvünket nem szegik a bekövetkező nem szeretem napok. —

Az egylet összes bevétele a múlt évben	749 frt 35 kr.
„ „ „ kiadása „ „ „	692 frt 17 kr.
készpénz-maradék	57 frt 18 kr.
melyhez még jár a takarékpénztári könyvnek	4 frt 93 kr.
s így együtt maradék	62 frt 11 kr.

A pénztármaradvánnyal szemben áll az eddig ki nem fizethetett tisztviselői tiszteletdíjak.

Az 1890. évre előirányoztatott:

Bevétel	1500 frt
Kiadás	1435 frt
maradék	65 frt.

A részletes pénztári jelentést az 1889. évről és az ig. választmány

által helyben hagyott 1890. évi költségelőirányzatot Gebhardt egyl. pénztárosunk fogja a tisztelt közgyűlés elé terjeszteni.

Figyelembə veendő, örvendetes tényképp kell fölemlitenünk, hogy a míg a tagdijaikkal hátralevő tagok száma, a nem kellemes sürgetések miatt egy pár tizzel apadt, addig az uj tagok száma a mult évben egy pár százat tett ki.

A mely ténykedések mind arra mutatnak, hogy ugy a talaj, mint az abba vetett tiszta mag, okszerűen készítették elő s illetve találja meg a termékenyítő erőt.

Végül még egy nevezetes dologról kell megemlékeznünk. S ez abból áll, hogy mondjunk jegyzőkönyvileg is, — de külön átiratban is mondjunk hálás köszönetet az Erdélyi gazd. egyletnek azért a számokban s illetve szavakban ki sem fejezhető jó cselekedetéért, a melyeket velünk a mult év folytán is kegyes volt tenni. Mondjon a tisztelt közgyűlés hálás köszönetet tehát az egyesületnek azért az igazi jó anyaszeretetért, melengetésért, a melynek kifolyásából, itt e helyen, gyűléseink s sok más tekintetben szives készséggel adott helyet, a nélkül azonban, hogy csak egy fillérrel is kívánná hozzájárulnunk a költségek fedezéséhez. E köszönet közvetlen tolmácsolásával pedig bizza meg a tiszt közgyűlés az ig. választmányt.

Ezekben óhajtván ig. választmányunk az elmult évi ténykedéseinknek némi képét tární az igen tisztelt közgyűlés elé, mely ténykedéseink elbirálását a midőn nyugodt lélekkal bizzuk az igen tisztelt közgyűlésre, — nincs egyéb hátra, — mint Istennek áldását kérni a beállott ul esztendőben is, ugy egyes társaink, mint egyesületünk drága életére, munkálkodására!

A közgyűlés tudomásul vóvén a titkári jelentést, az alelnök és főtitkár buzgó törekvéseért köszönetét nyilvánította s annak jegyzőkönyvbe igtatását is elhatározta; egyszersmint köszönet nyilvánított a gazdasági egyesületnek azon támogatásért, melyben a mult év folyamán is részesítette az egyletet, nemcsak az által, hogz az „E. gazda“ és „M. közlöny“ eddigi közösségét fenntértotta, hanem gyűléseink és felolvasó estélyeinkre a helyiséget is oly készségesen átengedte.

Megbízott az elnökség, hogy ebben az értelemben átiratot intézzen a gazd. egyesület igazgató választmányához

G e b h a r d t Döme pénztárnok jelentése az 1889. évi zárszámadásról a következő:

Az 1889. évi bevételek látszólag visszaesést engednek következ-

tetni s pedig úgy a tiszta és valóságos, mint a számadás szerinti bevételeknél; ez azonban csak látszólagos, mert 1888. évben sok, utólagosan behajtott hátralék van, melynek levonása után az 1889. év a legjobb tiszta és valóságos bevételekkeléi évünk lenne.

Különben az 1888. évi bevétel jóval nagyobb lenne, ha az 1889. év rovására eső összegek mind elszámolás alá kerülhettek volna.

A termények rovata alatti összegekből még több tétel nem jöhetett elszámolás alá, mivel Albu II-ik alelnök épen az év vége felé súlyos beteg volt s így ezen összegek az 1890. évben kerülnek elszámolás alá.

A kalauzokért befolyt összeg is a várakozáson felül csekélynek mutatkozik, mi onnan ered, hogy a könyvkereskedővel a leszámolás csak 1890. év I-ső negyedének vége felé lesz eszközölhető.

Szembetűnő, hogy a takarékpénztári kamat rovata alatt 15 frt 49 kamat és a takarékpénztári tőke visszavétel rovata alatt 8 frt 67 kr. van bevételbe téve, holott a múlt évben csak 4 frt 29 kr. maradt volt takarékpénztárban. Ez abban leli indokolását, hogy az 1886. és 1887. években volt pénztárnok 1887. évben a takarékpénztárban volt 4 frt 29 krból 20 frt tőkét vett bevételbe, mi által a takarékpénztári betétek, valamint a kamat és tőke kivételek rovatai egymással nem egyező elentétes helyzetbe jutottak.

Ezen rovatoknak egymással való összhangzásba hozatala végeztetett a takarékpénztárnál a vonatkozó adatokat utólag kiemelttem és a több tételre menő helyesítést keresztül vezettem, mi által azon visszásság, hogy a 2752 frt 27 krnyi bevételből 2762 frt 83 kr. kivétetett, a 10 frt 56 krnyi takarékpénztári több felvétele elenyésztetett.

A kiadási végösszeget ha megtekintjük, akkor fel fog tűnni, hogy a lapunk megindítása és az ebből kifolyólag felmerülő tetemes kiadások ideje óta az 1889. év legkevesebb kiadással volt lezárható; ez abban leli okát, hogy ez évben rendkívüli kiadások, mint például kölcsön stb. kifizetése nem merült fel, s a kiadások inkább a rendes kereten belől maradtak, sőt még a méhészeti közlönyünknek tágasabb körökben való megismerttetése érdekében aránylagos meglehetősen költséget okozó külön mutatványlap küldetéseket eszközölhetni vált lehetségessé.

A jövedelmet hozó méhtermények rovatának megvizsgálásából kitűnik, hogy:

a) a méhcsaládok rovata alatt
 beszerzett 59 családot kiadtunk 285 ft — krt.
 eladott 24 „ bevettünk 110 ft 50 krt.
 a pavillonban beteleltünk 62
 családot à 5 frt értékkel 310 ft — kr.
 összesen bevettünk 420 ft 50 krt, kiadtunk 285 ft — krt.
 ha a bevételt a kiadással összehasonlítjuk, akkor 135 ft 50 kr.
 nyereségi többletet nyerünk.

b) Mézeczet
 a mézeczet előállítás körül felmerült kiadásunk 94 ft 22 kr.
 eladott mézeczetért bevettünk 190 ft 85 krt.
 a készletben maradt 534 liter
 mézeczet értéke à 25 kr-ával
 számításba véve 133 ft 50 kr.
 összesen bevettünk 324 ft 50 krt, kiadtunk 94 ft 22 krt.
 ha a bevételből a kiadást levonjuk, akkor 230 ft 13 kr.
 nyereségi többletet nyerünk.

c) Méz
 a családok felszerítéséhez mézre kiadtunk 110 frt 95 krt.
 eladott mézért bevettünk 489 frt 84 krt.
 készletben van 17 frt 70 kr.
 összesen 507 frt 04 krt. — 110 frt 95 krt.
 a bevétel és kiadás összehasonlításával kitűnik, hogy
 a nyereség többlete 396 frt 59 kr.

Ha méh és méhtermények összes bevételeit és kiadásait össze-
 egyeztetjük, akkor azt fogjuk észlelni, hogy a méhészetünk, eltekintve
 a költséges és lassankénti berendezést, továbbá az utóbbi éveknek si-
 lányságát, 762 frt 22 kr. nyereségi többletet eredményezett.

Kalauzok:
 a 2010 kalauzért kiadásunk 124 ft 20 kr.
 a 363 eladott példány ntán
 befolyt 109 frt 05 kr.
 az 1647 készletben lévő pél-
 dányok értéke à 30 kr. 494 ft 10 kr.
 összesen 603 ft 15 kr. — 124 ft 20 kr.
 marad nyereségi többletként 478 ft 95 kr.

Kaptárak:
 47 kaptárért kiadtunk 127 frt 56 krt.
 29 kaptárért bevettünk 72 frt 82 krt.
 18 kaptár maradvány értéke 54 frt 74 kr.
 összesen bevettünk 127 frt 56 krt, kiadtunk 127 ft 56 krt,

Az utolsó rovat alatt eltérés nem mutatkozik, mert a kaptárok nem haszonhozásra, hanem a méhészet terjesztésének előmozdítása czéljából közvetítettnek.

A minő örvendetes a méh és termények stb. rovatok alatti szép eredmény felmutathatása, épen olyan sajnos a különben szép számban folyton növekvő tagok díjának pontatlan befolyása; így például 1889-ben az előírás szerint 871 frt tagdíjnak kellett volna befolynia, holott csak 440 frt 50 kr. fizettetett be, tehát visszamaradt 430 frt 70 kr. Ezen egyes tagok részéről követett eljárást közömbösségnek és gondatlanságnak tartom, mert nem tételezhető fel, hogy valaki azt kívánja tőlünk hogy a Méhészeti közlönyt és reaadásul még az Erdélyi gazdát, a mely 2 lapért nekünk évenként százakat kell készpénzben előre kifizetnünk, éveken keresztül ingyen küldjük és ezenfelül még a postai szállítási költséget is mi viseljük, hogy kényelmesen ingyen 2 lapot olvashassanak. Már pedig a segesvári körünk 5 évből 4 el és a homorodi körünk 2 évből mind a 2-vel adós maradással tündököl. Semminemű sürgetés még eredményre nem vezetett.

Az egyes tagok részéről közömbösség nem csak az utóbbi időből származó, hanem folytonos és így a 9 évi előírás szerint

befizetendő volt 4792 frt — kr.

befizetve lett 3134 frt 66 kr.

eddig végleg leírva 373 frt — kr.

összesen 3507 frt 66 kr. — 4792 frt — kr.

tehát a még befizetetlen hátralék 1284 frt 34 kr., e hátralékösszeghez felemlitendőnek tartom, hogy ebből még legalább 3—400 frt leírás alá kerül, mi onnan ered, hogy az 1886. és 1887. évekből a tagokkali nyilvántartás hézagos s végleg csak az illetőkkel való végleges ügyrendezése után fog rendezhetővé válni, mely azonban a tetemes költségen felül még rendkívül sok időt is igényel.

Különbén egyes tagoknak hasonló sajnos közömbösségük nem csak nálunk fordul elő, hanem más egyleteknél is nagy szereppel bír, esetleg nagyobb, mint nálunk. Oly esetek, hogy egyesek a tagságot utólag tagadják, daczára annak, hogy aláírással a tagságot okmányolták, más egyleteknél sem tartatik új leleménynek.

Mindazonáltal, hogy egyes tagoknak közömbösségük folytán, teljes tagsági díj befizetéssel mérleg nem mutatható be, mégis igen örvendetes eredménynek nevezhető a 9 éves összevételünk 10569 frt 26 kr, mellyel szemben a 9 éves összkiadásunk 10507 frt 15 kr. áll, a pénz-

tári maradvány 57 frt 18 kr. és a takarékpénztárban elhelyezve 4 frt 93 kr., összesen 62 frt 11 kr.

Áttérve a vagyoni állásra, azt hiszem, hogy itt is kedvező adatokat hozhatok fel, a menyinyiben a valóságos 7621 frt 56 krnyi bevételeinkből a befektetésre 4163 frt 74 kr., pénztári maradványra 62 frt 11 kr., összesen 4225 frt 85 kr. vagyonérték esik.

A 3395 frt 73 krnyi eltérésből ha még az 1077 frt 32 krnyi lapköltséget levonjuk, akkor 2318 frt 39 kr. marad kezelési és egyéb költségekre, mely 257 frt 60 krnyi évi átlagot ad.

Végre áttérek a tagok mozgalmára: Az 1888. évről áthozva lett 650 beirt tag, 1889. évben belépett 103 tag, összesen beiratott 753 tag, ebből tiszteletbeli tag 6, alapító tag 36, rendes tag 380, köri és pártoló tag 316, ingyenes 15, összesen 753. Ezek közül esik Erdélyre 571, Magyarországra 177, Horvátországra 3, Ausztriára 2, összesen 753. Tartózkodásra nézve az erdélyi tagok 257 helyen, a magyarországiak 129 helyen, a horvátországiak 2 helyen, az osztrákok 2 helyen laknak, összesen 390 helyen. Legtöbb tag van Erdélnben, Kolozsmegyében Udvarhelymegyében 138 (majdnem minden helységben), Magyarországbán Szatmármegyében 39.

Az összes beirt tagok számából kiesett 110, marad 643.

A kilépett tagok közül ismét belépett, illetve osztályt cserélt 33.

Meghalt 6 alapító tagunk: Br. Apor Károly M.-Vásárhely, br. Bánffy Ádám Választ, br. Bánffy Dániel Kolozsvár, gr. Bánffy Béla Budapest, gr. Bánffy György Választ, Pankótzky Ferencz Kolozsvárt, továbbá, 16 rendes tagunk: Bányai Vitális Kolozsvárt, Balázs Endre Kolozsvárt, Csekme Antal Kolozsvárt, Csiszár József Kolozsvárt, Donszky József M.-Vásárhely, Gombos Gergely Kolozsvárt, Dr. Jenney Győző Kolozsvárt, Köblös Gábor Kolozsvárt, Mucsi József Kolozsvárt, Szabó Ferencz Deés, Szentgyörgyi József Kolozsvárt, Szilágyi György M.-Fráta, Wagner Antal János Bécs, id. Klein Frigyes Gyalu, Mátyás Mihály Fel-Doboly, dr. Bartók István Kolozsvár. 8 köri és pártoló tag: Filker Ferencz Kolozsvár, Kállai Lajos Kolozsvár, Rohrmann Albert N.-Selyk, dr. Szócs Emil Kolozsvár, Sass Szilárd Porumbák, ifj. Tauffer József Kolozsvár, Velics Lajos Kolozsvár, Maller Antal Német-Gladna. 1 tiszteletbeli tag: Kriesch János Budapest.

Ha a holtak lajstromát a beirt tagok számával összehasonlítjuk; akkor azt a szomorú eredményt nyerjük, hogy 9 évi létünk ideje alatt tagjaink közül $\frac{1}{25}$ rész, illetve 4 százalék elhalálozott.

Kilépett 23 rendes, 2 köri és pártoló tag. Törölve lett 61 rendes, 7 köri és pártoló, 5 ingyenes tag. A kilépett, illetve osztályt cserélt 24 rendes és 9 pártoló közül: 5 alapító, 5 rendes, 20 köri és pártoló, 2 ingyenes és 1 tiszteletbeli tag lett.

A meghalt alapító és a kilépett összes tagok tagsági kötelezettségüknek eleget tettek volt, ellenben a meghalt rendes köri és pártoló tagok 79 frt, a törölt rendes köri és pártoló tagok 346 frt, összesen 425 frt hátralékkal váltak meg, mely összegek leírás alá kerültek.

1890. évi költségelőirányzatunk a következőleg állítottott össze és lett elfogadva a közgyűlés által:

B e v é t e l e k :

Kezdetleges pénzkészlet	57 frt 18 kr.
Tagdíj 1890. évre	700 frt — kr.
Tagdíj hátralékokból	300 frt — kr.
Mézért	100 frt — kr.
Eczetért	150 frt — kr.
Méhekért	25 frt — kr.
Kalauzokért	25 frt — kr.
Telekbér	100 frt — kr.
Különfélékért	42 frt 82 kr.
összesen	<u>1500 frt — kr.</u>

K i a d á s o k :

Lap és nyomdai költségek	300 frt — kr.
Szaklapokra és szakkönyvekre	50 frt — kr.
Méhésznek	80 frt — kr.
Irodai költségekre	70 frt — kr.
Pályadíjra	50 frt — kr.
Sorsolási költségekre	50 frt — kr.
Eszközökre	50 frt — kr.
Teleképületjavítási költségekre	50 frt — kr.
Tagdíjszedő és estélyi szolgának	30 frt — kr.
Adó	5 frt — kr.
Különféle költségek	100 frt — kr.

A múlt évi közgyűlésen már engedé-

lyezett (1886., 1887. és 1888.) 3 évi

hátralékos tiszteletdíjakra 600 frt — kr.

összesen 1435 frt.

Marad feléleg 65 frt.

A közgyűlés tudomásul veszi pénztárnokunk által nagy gonddal összeállított jelentését: odaadó, fáradhatatlan tevékenységeért köszönetet nyilvánított s annak jegyzőkönyvbe igtatását is elhatározta.

Elnök ama előterjesztésére, hogy a közel félév előtt megürült elnöki tiszt az alapszabályok értelmében betöltendő, valamint megválasztandó az altitkár és két választmányi tag: a közgyűlés, általános lelkesedéssel és egyhangulag megválasztotta elnöknek br. **Bánffy Ernőt** és Bodor László, Szentgyörgyi Lajos, Gebhardt Döme személyében egy hármass bizottság jelöltetett ki, hogy a választást adja tudomására az új elnöknek. Az elnök azon jelentésére, hogy báró **Bánffy Ernő** betegsége miatt gátolva van a személyes megjelenésben, elhatároztatott, hogy a bizottság a következő napon fog tisztelegni az új elnöknel.

Ezután megválasztott altitkárnak **Kőmives Gerő** és központi választmányi tagnak **Dr. Albu Mózes**, a második választmányi tagságra (kültag) a választás a jövő gyűlésre halasztatott.

Gamauf Vilmos tagtárs indítványa folytán **Szentgyörgyi Lajos**, **Gebhardt Döme** és **Turcsányi Gyula** személyében egy küldöttség lett kijelölve, avval a megbizással, hogy a súlyos betegségben szenvedő **Albu József** tagtársnak megvigye a közgyűlés részvétnyilvánítását.

Az indítványok során felolvasta elnök a méhészeti felügyelő által az egyleti elnökséghez intézett megkeresvényt, melyben a Bécsben tartandó gazdasági és méhészeti kiállításban való részvételre kéri fel az egyletet. A közgyűlés kimondta, hogy elvileg pártolja a kiállítás eszméjét, s részt fog abban venni, a mennyiben megfelelő kedvezmények biztosítására lehet kilátása. Megbizatott az elnökség, hogy e kérdésben a további, szükséges intézkedéseket tegye meg.

A gyűlés 6 órakor véget ért.

Méhek teleléséről.

II.

A telelés sikere függ másodszor a kaptárok minőségétől. A jó telelésre alkalmas kaptár a lehetőleg érzéketlen a küllég befolyásával szemben, t. i. rossz melegvezető. Az ilyen kaptárnak nemcsak télen, de nyáron is nagy előnye van. Télen nem bocsátja egy könnyen el a kaptár belsejéből a meleget, — nyáron pedig a küllég melege ellen védi a kaptár belsejét. Itt önkéntelenül eszembe jut az

élőfában tanyázó vadméhek jó telelésének és korai gyarapodásának 2 ik oka. Az élőfa ugyan dús nedvtartalmánál fogva jobb melegvezető, mint a száraz, de egyfelől azon természeti erejénél fogva, mellyel minden élő meleget fejt ki kisebb-nagyobb mennyiségben, — másfelől az anyaföld melegével szoros összeköttetésben lévén, folytonosan sugároz ki ugyan meleget, de folytonosan ujjal is pótlódik és így, a kis méhikéknek az általuk fejlesztett melegen kívül saját melegét nyújtja. Bizony a jól választott fatörzsben korántsem szenvednek annyit a hidegtől, mint a harkályoktól. Itt is meg van a telelés rossz oldala, mert az ember nem áll ott védőül. Szintugy meg van a föld alatti üregekben ezen előny és hátrány. A harkályok helyett ott vannak az egerek, varangyok stb. A természet örök törvényeiből kifolyó előnyökből és hátrányokból a számitani tudó ember felhasználja az előnyöket a hátrányok kikerülésével, de azért nem tér el a természetszabta törvényektől.

A helyes telelés keresztülvihetésére ismernünk kell kaptáraink előnyeit és hátrányait.

Ingó szerkezetű kaptáraink hibái feltünőbbek, először: azoknál, melyek fából, illetőleg deszkából készülvék vékony fallal, agyag, trágya, vagy más keverékkel vannak tapasztva. A simára gyalult deszka hidegebb a szálkás, gyalulatlanál, t. i. jobb melegvezető, maga az agyagtapasz is, mint a gané (trágya), a trágyánál meg rosszabb a szalma, sás, papir stb. A vékony deszkafallal és tapasztszal ellátott kaptáraink ki vannak téve a küllég gyakori változásainak, dudorodás és apadásnak, és így az örökös repedésnek, támadható nyílásoknak. A méhek ugyan nyáron át minden felesleges nyilást betapasztanak és a méhész is a kaptár külsőjén azt cselekszi, de azért még sem marad ugy. Hidegben a kaptár belsejében a méhek kigőzölgéséből a vizgöz lecsapódik a hideg kaptár fedelére és oldalfalaira, a honnan a deszkafalak által felszivódik ez által hidegen, a netaláni enyvezés felolvad, az oldalfalak szétnyomulnak, a külső tapasz megreped, egy ujabbi légváltozással újból kisebb tért foglalván el azon részeken, a hol a kaptár oldalai össze voltak illesztve, kész a nyílás, s ha ilyen helyt nem történhetik, megreped a deszka egyebütt tapasztostól. Ezen nyílásokat a méhek többé be nem csinálhatják a meleg napok beálltáig, a méhésznek kell külsőleg örökösen s mégis kevés eredménnyel. Ezen nyílásokon tódul be a hideg özönével; szegény méhek egész hómezőben élnek fogyasztva a sok mézet, hogy minél hamarább vérhasba essenek.

Ezen kaptároknál jobbak, a melyek kettős deszkafallal vannak

ellátva és közbül szalmával, sarjuval, gyalult forgácsossal, papírral, fűrészporral, hamuval stb. rosz melegvezető anyagokkal vannak kitömve. Még jobbak azok, melyeknek legalább belseje ezen rosz melegvezető anyagok valamelyikével van bélelve. Legczélszerűbb megviaszozott papendeklivel bélelni. Legjobb az egészen szalmából vagy sásból készültek; ezek mind a küllég, mind a belsejükben kifejlődő vizgóz hatásának legjobban ellentállnak, jó melegtartók.

Méhészeti statistika.

Mult év deczember havában köröztetett, mint minden évben szokott, a méhészeti vándortanitók kimutatása, mely valószínűleg ország-szerte ugyanazon 11 kérdés alatt töltetik ki.

Nézetem szerint azonban hiányos ezen kimutatás a statistikai adatok kimutatására nézve, azon oknál fogva, mivelhogy a 7—10-ik kérdésekben csakugyan a termelt méz és sárga viasz mennyiségét és annak árát kitüntetni kívánja; de arra nincs kérdés, hogy:

a) A mult évben nyert és kimutatott mézből mennyi használtatott fel etetésre?

b) Mennyi áru méz vásároltatott etetésre az egymás után következett rosz években? községünkben például 1884—1889. évig nem volt mézünk és sokat kellett etetni s mégis mindamellett 120 méhcsaládból jelenleg csak 278 család lett kimutatva

c) Mennyi viasz használtatott fel műsejtül, vagy hány kiló műsejt vásároltatott és mi áron?

A négy éven át méhpusztulás folytán nyert viasz nem volt nyereség, mert nem lett annyi értékű, mint a mennyit műsejtért költöttünk. És habár minden évben termel is a méhész viaszat, azt csak fölhasználja ismét műsejtnak, a miért is ez nem mutatható ki nyereségnek. A földmivelő által termelt összes buza sem lehet pénzbeli nyereség.

A statistikai adatok pontos kitüntetésére a körözött kimutatás csakugyan oly hiányos, hogy abból tiszta képet alkotni teljesen lehetetlen. Az intéző köröknek nagyobb gondot kellene fordítani erre és oly kimutatást szerkeszteni, hol a szükséges rovatok ki nem hagyásával az évi valódi nyereség kitüntethető lenne. Mert ha a termelt két kiló viasz vagy mézből egy kilót újból méheinkre fordítunk s csak egyet értékesíthetünk pénzbelileg, akkor nyereségnek csak az egy kilót tekinthetjük, vagyis azt, mit forgalomba hoztunk.

A kiolvasztott ócska lépekből, vagy elpnsztult családok lépeiből nyert viasz a tőkéből kiszakított rész s mint ahhoz visszacsatolandókat nyereségnek venni önámítás.

Azt pedig, hogy valaki nyereség helyett beszerezni kénytelen pl. mézet, kitüntetni felesleges itt, mert azt az eladó tüntette ki nyereség czimén.

Pinkert József,
tanító és méhész.

A méhészet, mint az emberiség nemesítője. *)

Ismeretlen kezek szivességéből jutott a napokba birtokomba egy fél nyomtatott ivre terjedő dolgozat, melynek előttem azért van kiváló értéke, mivel szerzője, egy még eddig nem kultivált, azonban a méhészeti irodalom egy szükséges termékének, az okszerű, a haszonméhészet népszerűsítését tárgyaló munkáknak uttörőjét hocsátotta világgá, szerényen, névtelenül.

Mikor az alább szószerint előadott kis művet átolvastam, legelőbb is azon gondolatom támadt, hogy azt szélesebb körben terjeszteni fogom, hogy annak tartalmát bérczes hazánk, a kies Erdély méhészetért lelkesülni tudó ifjúságával is megösmertetem, mert az ifjúság van hivatva a jövő méhészetét megteremteni.

Sokat, nagyon sokat pótol ez a kis munka, mert őszintén szólva: ösmerjék bár a veterán méhészek bármennyire a méhecskék hasznosságát s hirdessék ezt bárminő magas hangon, mégis ott ólálkodik szavok után egy óriási kérdőjel, mely azt kívánja tudni: minő tényekkel igazolhatjuk a méhészet magasztalt, kiemelt hasznosságát?

Példa, vonzzó példa kell tehát, mely tetteket, megtörtént tényeket vázoljon a hallgatóság elé; mert a példa, a tanulságos leírás, csekélységem felfogása szerint többet ér, többet hasznél az ügynek, mint azt hinni lehetne; fogadja tehát az ismeretlen hálás köszönetemet munkájáért, melyet nemesebb czélra felhasználni nem tudhattam, mint azt a mai estély mélyen tisztelt hallgatói előtt felolvasom a P á l g a z d a é s a m é h e k történetét.

„A mennydörgős menykövét annak a munkának! nincs rajta áldás; egész nap csak dolgozzon, mint a marha s még sem megyek előre; átkozott egy dolog, csak a feleségemet ne törte volna a nyavalyás betegség, rég ott volnánk már tul a tengeren, Amerikában. — Igy

*) Felolvasztatott a jan. 18-án tartott estélyen.

fohászzkodott bosszusan Pál gazda, ki asztalos mester volt Halmágyon. Szép dolog ugyan a mesterség és az ember meg is élhet utána, de Pál gazdánk sehogy sem volt sorsával megelégedve.

Épen félre dobta munkáját, midőn gyors léptekkel belépett hozzá Kasza Matyi — a falu ismeretes rossza — vidám arcczal: „Bajtárs, komám örülj, ma majd csak megkaparítjuk azt az őzet, melyre oly régen fáj a fogunk. A főerdész, a mint hallom, a városban van, neki mehetünk tehát bátran, csak poszton legyünk a kellő időben.“

— Derék, — válaszolt mosolyogva Pál gazda, ott leszek biztosan.

— Most még csak Miska cimboránknak viszem el a hirt, — szól Matyi s azzal elillant. Pál gazda pedig a falhoz csapta a gyalut és bement a lakószobába, hogy kabátot vegyen magára.

A szobában, az ablak mellett ott ült beteg felesége, egy régi, rokkant karosszékben; 4 éves kis fia a mama térdére hajtá göndör, szőke fejecskéjét, 2½ éves leánykája pedig a mama lábánál játszadozott. Az asszony sovány, sápadt arcát belépő férje felé fordította, gyengéd hangon így szolt: „Nos uram, már abban hagytad a munkát, ily korán? „Igen“, felelt mogorván a férj és a szekrény felé lépett kabátja után. „Te el akarsz menni, kedves uram? Talán csak nem avval a gaz Matyival? Épen láttam, hogy itt volt, nagyon sietős dolga lehetett. Mit is keres az nálad? az Istenre kérlek, kerüld társaságát, meglásd az csak szerencsétlenséget hoz reánk, rosztat gyanítok; azért kérlek, szépen kérlek, ne menj el, maradj nálunk beteg, szerető feleségednél, apró, gyámoltalan gyermekeidnél.“

— Mit törődöl te az én dolgommal? — förmedt rá Pál gazda.

— Kedves Palim — szólт reszkető hangon a feleség, — mi szük-ségben vagyunk, a gyermekek éheznek és te abban hagyva a munkát el akarsz menni, bizonyosan tudom, azzal a gonosz Matyival

— Hát talán én vagyok oka annak, hogy mindenünket a miink volt, a patikának, a doktornak oda kellett adnunk? Ha betegséged nincs, már rég nem lennénk ebben az istentelen fészekben itt.

— Istenem, istenem, — szólт könnyes szemmel az asszony, hát én mit tehetek arról, hogy az Uristen engem próbára tesz oly hosszú betegséggel!

— Nos még csak az kell, mindég a régi nóta; tudod, hogy a könyveket ki nem állhatom.

— Pali, Palkóm, ne menj, maradj itthon, az én kedvemért, a gyer-

mekek kedvéért — és a két kis gyermek látva a mama könnyeit, kacsóikat felemelve; rebegették: „Apa ne menjen, maradjon?”

A házigazdában mégis felébredt a jobb érzés. „No hát csak légy nyugodt, itthon maradok, nem megyek el“ és magába fojtván haragját és szidva azt a kutya életet, visszatért a műhelybe. A munka azonban sehogysem tetszett neki, mindég csak Matyira és az őzre gondolt, melyet majd az éjjel megkaparitanak és azon törte az eszét, hogy mikép szabadul ő majd később hazulról, felesége tudta nélkül. A sok fejtörés mellett már esteledni kezdett és Pál gazda nagyot sóhajtván épen akkor lépett az udvarra, midőn ott termett az új tanító két szomszédjával. „Adj isten jó estét,“ szolt a tanító, itt hoznék én magának munkát, ha elvállalná“ s ezzel leül az eresz alatt levő padra.

Pál gazda nem fért a bőrében mérgében; ő el akart volna menni, de a tisztesség mégis úgy kívánta, hogy vendégét magára ne hagyja; azért kissé erőltetett nyájassággal felel: „Óh igen szivesen, mi legyen az, a mivel szolgálatajára lehetek?”

— Ime itt egy méhkaptár, tudna-e nekem ennek mintájára néhányat elkészíteni?

— Ez méhkas? még az öreg apám sem látott ilyet, pedig az nagy méhészt volt, — szolt az egyik paraszt — hajdan falunkban is nagyban üzték a méhészetet.

— S miért nem üzik most? — szolt a tanító, hiszen nem ösmerünk állatot, mely oly kevés költség és fáradság mellett oly nagy hasznot hozna, mint a méh. Bármely más házi állatunk számára különös takarmányt vetünk; a méhnek ez nem kell; élelmét az erdőkből, földeken, mezőkön maga keresi fel s fáradságosan összegyűjtött mézével még meg is ajándékoz bennünket. De a méhnek nem egyedüli haszna, hogy mézet és viaszt szolgáltat; ha a méhek nem volnának, mezei és kerti növényeink nagy része alig hozna gyümölcsöt. Különösen a gyümölcsfák szorulnak a méhekre, azért minden gyümölcsös kertbe okvetlen oda való a méhes.

Míg a tanító ily okos beszéddel tartotta a szomszédokat, Pál gazda nyugtalansága egyre növekedett, mert szomszéd szomszéd után jött udvarára, a kíváncsiság hozta őket ide, minthogy már hire ment hogy a tanító ur valami furcsa, ujmódi méhkasokat akar magának csináltatni. A tanító, a hallgatóság növekedése közben a tanításba bele is melegedett s nagy tüzzel magyarázta az „okszerű méhészet“ tanait. „Most már nem kénezzük le többé a méheket; fonák dolog is ám

az : a tyukot leölni, hogy a tojáshoz juthassunk. Ezen új köpük, a milyeneket Pál szomszéd nekem készíteni fog, úgy vannak összeállítva, hogy a méhes gazda bármikor kiveheti az egész népet a kasból, azt megtekintheti, megvizsgálhatja és ismét vissza is teheti tetszése szerint.

A méh sejtjeit, a lépeket a keretekbe építi, a kereteket pedig tetszésem szerint kivehetem a kasból és vissza is tehetem. Én tehát szüretelhetek itt anélkül, hogy méheimet legkevésbé is bántanám.

Ezen keretes kasokban saját eszem és belátásom szerint, de a méhek természetéhez alkalmazkodva, igazgathatom méheimet s ez nagy előny. Ha a méhecsaládnak valami baja esik, rögtön segíthetek ; szóval ezen kaptárak segítségével tökéletes urává lettem méheimnek.

A régi paraszt szalmakasban a méhek teljesen magukra voltak hagyatva ; ott a méhes gazda értelme csak igen csekély mértékben juthat érvényre. Ime, kaptárom belseje két részre van osztva, egy felső kisebbre és egy alsóra, mely nagyobb. Az alsó térbe, mely a méhek fészke, két sor keretet rakok, a felsőbe pedig csak egy sort, ez a méz kamra. Az alsóban tudniillik fiasít az anya a méh, a felsőbe pedig oda hordják a mézet. A mint kasomat be akarom népesíteni, a fészkekbe helyezem a rajt, mely áll több ezer munkás méhből, több száz him vagy heréből és egyetlen egy nőstény, vagy anyából.

A méhraj, melyet így a fészkekbe helyezek, a mennyezetten fűrt alakjában csoportosul és onnan lefelé építi szép fehér lépeit. A munkás méhek potrohgyűrűik közt izzadják ki a viaszt, igen apró, vékony át-tetsző lemezekben s ezeket legott sejtekké dolgozzák fel. Ezekbe a sejtekbe rakja az anya petéit egyenként és ezekből a petékből fejlődnek ki a munkások, herék és anyák. Az anyától származik tehát a nép minden tagja, azért nagy tiszteletben is áll az anya a méheknél, az anyát királynénak is hívjuk.

Anya nélkül tönkre megy az egész nép. A mint pedig a nép anyyira megszorodik, hogy a kasban többé el nem fér, a kasban lévő anya a népnek egy részével kirajzik, új törzseket alkot ; a kasban vissza maradó nép pedig egy friss, fiatal királynénak hódol. De ki is volna képes a méh-élet minden titkait elmondani ?

Méhészetbe minden ember, különösen gazda ember befolyhat a nélkül, hogy a legcsekélyebb költsége is volna reá, legfeljebb, hogy egy méhrajt szerez be magának, a többi, az áldás, magától jó, természetesen, hogy ha a gazda kissé utána lát. A gazda kaptárait saját maga készítheti, s a méh titokteljes élete mennyi gondolkozásra való!

ad. A kis méhecskétől szorgalmat, rendet, tisztaságot, takarékoságot, szeretetet, közszellemet tanulhatunk.

Mind az ezer meg ezer méh ugyanazon egy törekvéssel, ugyanazon egy akarattal bír, semmi önzés, semmi irigység, mindenütt a legszébb egyetértés, a legteljesebb béke; mindenkori jelszavuk: „Egyesült erővel!” Ime tanuljunk a méhecskéktől. A méhállam legvilágosabban mutatja, hogy csakis az egyetértés, a rend, a szorgalom, a takarékoság és szeretet alapítja meg az egyesek jólétét, megelégedését; teheti az államat nagygyá, hatalmassá, gazdaggá. Hogyan mondja ezt szépen egyik méhészeti írónk:

Édes hamvas virágszál!
A kis méhe reá száll.
Ember nézd és tanulj rajta,
Minő vig és gondos fajta;
Te is vigan dolgozzál.

Méhekasban egész raj:
Egymás között semmi baj,
Te is ember! legjobb, hidd el,
Békén élj testvéreiddel,
Legyen zaj, de örömszaj!

Tiszta fehér viaszsejt,
Méhe abba mézet rejt.
Szíved mint a viasz lenne,
S mint a méz az érzés benne,
S téged a rosz meg nem ejt

Védve ont a méhe vért,
Bárkit köztök veszély ért.
Honunkban is így kell lenni,
Fegyvert fogni, harcza menni
Királyért, hazáért.

Pál gazda a többiekkel együtt észre sem vette, hogy minő későre jár már az idő, sőt annyira gondolkozóba esett a méhek csudálatos tulajdonai fölött, hogy a tanítót, ki most elbucszótt, a szomszédokkal együtt még haza is kísérte.

Csak midőn onnan hazafelé vette útját, jutottak eszébe neki czimborái; de abban a perczen lélekszakadva futva jött Miska.

— Te haszontalan, itt vagy, — támadt neki Palkónak, minket ugyan felültettél! Matyit most viszik, befogták; a főerdész meglesett bennünket, magam is csak nehezen tudtam menekülni, utánam jönnek; de vigyázz magadra, mi majd számolunk még. — Ezzel ismét kereket oldott. Pál gazda megkönnyebbült lélekkel subant haza ágyába, és hálát adott a Mindenhatónak, hogy őt így megóvta a veszedelemtől. S alig hogy felkelt a nap, ő is felkelt, oda ment a tanító méhesébe s nézte, és nézte a méhek sürgését, forgását. Eszébe jutott neki mindaz, a mit a tanító az este elmondott a méhekről. „Ti szegények dolgoztok, fáradtok, és más huzza a hasznót”, elmélkedék Pál gazda: „de dehogy szegények ők, a munkában találnak gyönyörűséget, élvezetet, a dolog ad nekik vigságot, jó kedvet; miért ne tehetnék én is így.” És szegény feleségére, két picziny gyermekére gondolva, könyek jöttek szemébe, s haza ment vidám arcczal, füttyörészve, hozzá látott a munkához.

Még az nap belekapott a tanító által rendelt kaptárak készítésébe; ezek jól sikerülvén, új megrendelést kapott ilyenekre a szintén méhészkedő lelkész urtól, utóbb másoktól, s mind több és több oldalról. Csakhamar hirre vergődött, s egymaga már nem birt eleget tenni a sok megrendelésnek. Legényre volt szüksége, s ma már több legényre dolgozik. De a méhészethez is hozzá fogott, melynek tulajdonképpen szerencséjét köszönhette. Szorgalommal és ügyességgel üzte a méhészetet, minek hasznát hamar tapasztalta.

És Pál gazda, ki már családstul elveszőben volt, ma mint tisztességes, szorgalmas és vagyonos ember él boldog családi életet, és élvezi az emberek megérdemelt becsülését.

Régi dolog, és Pál gazdán is bebizonyult, hogy a méhészkedés, a méhekkel való foglalkozás, nemcsak hogy biztos hasznot hajt, hanem rendszeretőkke, szorgalmasokká, jókká teszi az embert.

Az igazi méhész soha sem lehet rossz ember. —

Eddig Pál gazda története, a mihez még azon megjegyzést fűzöm, miszerint az csak parányi része azon számtalan ténynek, mely a méhészet hasznos és nemesítő volta mellett tanuskodik, s ép ezért, lelkem egész hevével kérem ifjú hallgatóimat, hogy annak idejében, midőn a tudományos falak közül, az iskolából, pályájok végeztével önálló tüzehelyt alakítandó, eltávoznak: szenteljenek néhány órát a méhészetre, tartsanak méheket, büszksanak erre másokat is az elért eredmény közrebocsátása által, s tartsanak meg szives emlékezetükben.

Károlyi Gyula.

Teendők a méhesben.

Az idei tél sem tartozván az enyhébb telek sorába, sok méhész aggodalommal tekint kedves méheinek a zord idő miatt okozta látszólagos szenvedésére. Aggodalomra azonban most a legcsekélyebb okunk sincs, mert ha kellő eledellel s néppel jó kaptárba teleltünk, az idén kevés veszteségtől félhetünk. Méheink nem annyira a hidegtől, mint inkább a szeles időtől szenvednek. Ez a tél pedig majdnem egész január végéig valóban feltűnő szélcsendes volt, hogy alig két nap lengedezett s akkor is enyhén.

Méheinkre nézve — legalább az erdélyi részekben — február még a nyugalom hava lévén, óvjuk őket minden zajtól. Koronként tekintünk meg, ha netán czinkék és harkályok nem zavarják-e nyugalomukat s ha azt tapasztaljuk, csapdát állítunk elfogdosásukra.

Az egerek is tehetnek kárt, a miért is gondunk legyen azok kifogdosására vagy lemérgezésére.

Már nem sok idő lévén a kirepülésig, végezzük most el azon teendőket, melyek az előkészülethez tartoznak, hogy akkor a teendők halmozódása miatt fennakadás ne legyen.

Ilyen a kaptárok kijavitgatása, esetleg azok beszerzése. Az ócska lépek és törmelékek összegyűjtése és kiolvasztása s a jó lépek rendbe szedése.

Sejtközfalakat a hóban már csinálhatunk. A ki azonban a sejtközfal készítéssel járó kellemetlenséget kerülni akarja, megszerezheti azt Kolozsvárt Csiki János műsejt-gyárából, a honnan ez idő szerint a legszebb műlépek kerülnek ki 30—50 db egy kilóban.

Februárban védjük a röplyukakat a már élesen sütő napsugarraktól, mert könnyen kicsalná őket s a még tartó hideg miatt kün elhullanak. A méhes környéke a hótól megtisztítandó, hogy az esetleg bekövetkezett melegebb napokban a tisztulási kirepülés megtörténhessék. —

Zágoni.

Vegyes közlemények.

— Kérelem. Felkérjük a tagsági díjjal hátraleköszöket, hogy esedékes tagsági díjaikat szíveskedjenek miaamarább beküldeni Gebhardt Döme pénztárnokhoz, Kolozsvárt. Rendes tagsági díj egy évre 2 frt. Köri tagsági díj 1 forint. Ugy a rendes, mint a köri tagok, a „Méhészeti közlöny“-t és „Erdélyi gazdá“-t ingyen kapják. Köri tagsági díjkezdvezményben részesülnek a községek, körjegyzők, tanítók és segédlelkészek, valamint a magyar méhészek egyesületének tagjai, minthogy viszont, az erdélyrészi méhészegylet tagjai is 1 frtért kapják a „Magyar mész“ című szaklapot

— **Báró Bánffy Ernő**, egyletünk ujonnan választott elnökénél január 27-én jelent meg a közgyűlés által kiküldött tisztelegő bizottság, Bodor László alelnök vezetése mellett, ki a következő szavakat intézte elnökünkhöz: nekünk jutott a szerencse, hogy Méltóságodnak becses tudomására hozzuk, miszerint az erdélyrészi méhészegyletnek tegnap megtartott közgyűlésén Méltóságod, az ottan jelen voltak egyhangu akaratnyilvánítását magában foglaló közfelkiáltással elnökünknek megválasztott. E